

VIDEN FRA DOFBASEN - OM VINTERSMÅFUGLE

AF HENNING HELDBJERG
OG TIMME NYEGAARD · E-MAIL: TIMME.NYEGAARD@DOF.DK

I vinterhalvåret giver en tur til kysten gode muligheder for at støde på Bjerglærke, Snespurv og Laplandsværling. Bjerglærke og Laplandsværling toppe begge i efteråret, hvilket afslører, at hovedparten af disse fugle kun er her i transit, mens Snespurven derimod er en decideret vintergæst i Danmark.

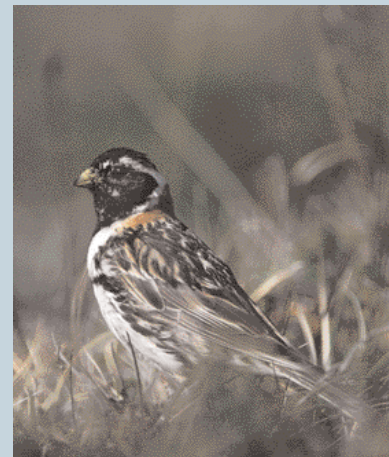
Snespurven ankommer til Danmark i oktober/november og forsvinder igen i marts. De bedste steder er oftest kystnære egne, f.eks. Lakolk Strand på Rømø, eller ved Ringkøbing Fjord, men også inde i landet - f.eks. ved Kolindsund på Djursland og Hjorthede ved Bjerringbro - ses flokke på op til 500 fugle. Generelt kan de største flokke iagttages i den nordligste halvdel af Jylland, særligt i Limfjordsområdet.

Bjerglærke har sine helt faste overvintringslokaliteter i Danmark – enkelte findes i Østdanmark, f.eks. Vesterlyng på Vestsjælland, men langt hovedparten findes langs den jyske vestkyst, fra Vadehavsområdet i syd over Fiilsø, Skjern Å-området og Vest Stadil Fjord til Thy i nord. Derudover er eneste større sikre sted, omkring Sødringholm Strand nord for udmundingen af Randers Fjord. Forekomsten er størst i oktober, men arten kan træffes langs kysterne hele vinteren igennem. Efter den 10. maj er Bjerglærke decideret sjælden, om end med årlige forekomster i Skagen i anden halvdel af maj.

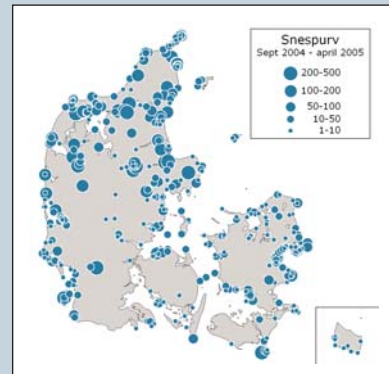
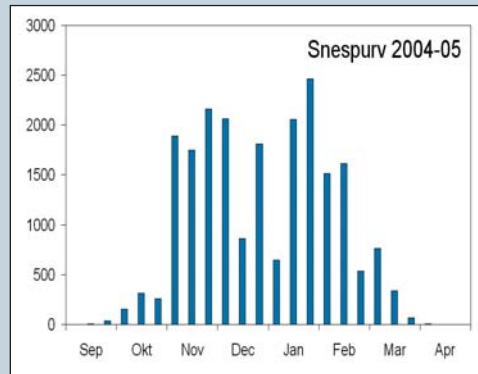
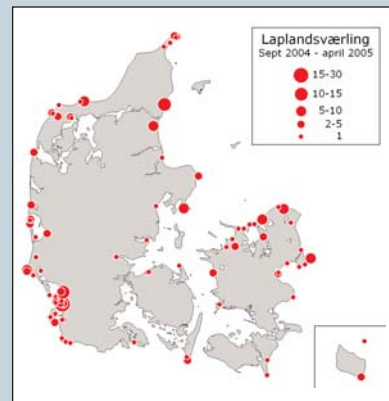
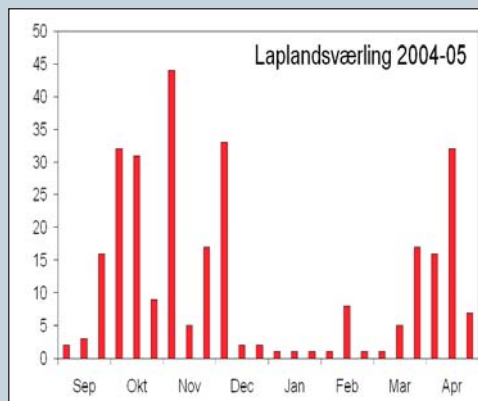
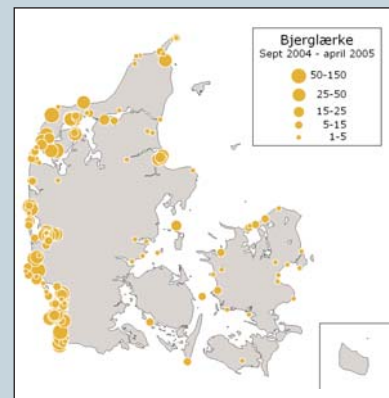
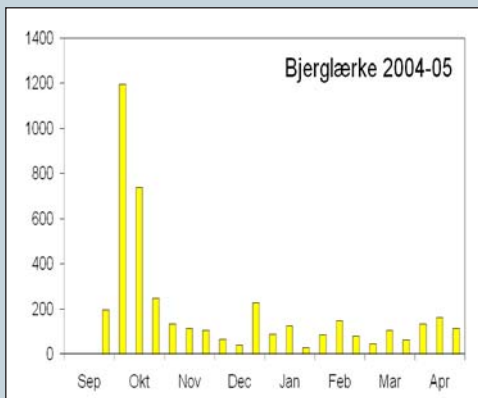
Laplandsværling er sjælden som vintergæst i Danmark, men træffes regelmæssigt i træktiden. Grafen viser, at vi har de største forekomster, når trækket er i gang - sydgående til egne omkring Den engelske Kanal i oktober/november og tilbage igen i marts/april - hvor arten typisk observeres på træklokaliteter. De bedste områder i Danmark er den nordlige del af Vadehavet (Mandø, Jedsted, Råhede mv.), mens Saltholm både forår og efterår udgør den mest sikre rastelokalitet i Østdanmark.

Laplandsværling. Foto: Anders Tøttrup.

Bjerglærker. Foto: Sune Riis Sørensen.

DOFbasen er DOF's database over fugleobservationer i Danmark, som alle kan bidrage til. Se hjemmesiden: www.dofbasen.dk.

Grundlaget for denne artikel er 370 indtastninger af 6.007 Bjerglærker, 1.288 indtastninger af 32.740 Snespurve og 210 indtastninger af 475 Laplandsværlinger. Datamaterialet er så vidt muligt rensset for gengangere på lokalitetsniveau.

Kortene viser max-forekomsten af Bjerglærke, Snespurv og Laplandsværling per lokalitet i perioden 1. september 2004 – 30. april 2005. Søjlediagrammerne viser arternes respektive efterårsforekomster i 10-dages perioder i hele perioden.